

Nr 515.

Av herr **Johansson** i Öckerö **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 242, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1944, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 242 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1944 har föreslagits ett särskilt skattefritt avdrag å 2 000 kronor för skattskyldig som haft sin huvudsakliga försörjning av havsfiske.

Förslaget innebär i princip ett erkännande att det krigskonjunkturbetonade i havsfiskarnas yrke neutraliseras av att yrkesutövarna i fråga även få erfara yrkets krigskonjunktur i form av ökade risker för olyckshändelser, som kunna drabba fiskarna till liv och lem och varå talrika exempel icke saknas. Helt visst värdesätta havsfiskarna också detta bevis på statsmakternas förståelse för fiskarnas speciella ställning.

Vi kunna emellertid icke underlåta att framhålla vår uppfattning att detta uttryck för statsmakternas intresse kunde givas en ännu mer konkret form. Fråga är också om man kan, då det gäller havsfisket, tala om krigskonjunktur i vanlig bemärkelse.

Vi anse att den jämförelse med tidigare inkomst som förordningen räknar med icke kan bliva fullt rättvis då det gäller fisket. Fångstutbytet har för fiskarna alltid varit underkastat fluktuationer som stundom varit synnerligen våldsamma. Ena året kan fiskelyckan vara mycket dålig medan nästa år kan medföra raka motsatsen. Om sålunda en fiskare 1939 varit förföljd av otur men 1943 gynnats av rikligare tillgång, så kan detta rimligtvis icke tillskrivas något orsakssammanhang med kriget och därav föranledd konjunktur. Det är alltså inte bara prisstegringen som inverkar, utan även kvantiteten. Huru tvära kastningarna kunna bli framgår bl. a. av det förhållandet, att medan 1942 var ett relativt gott fiskeår för västkustfiskets vidkommande, så var 1943 betydligt sämre; bl. a. uteblev sillen. Denna ojämna tillgång kan yppa sig olika för olika fiskegrenar, så att ett

slags fiske kan gå bra medan ett annat går dåligt, under det att påföljande år förhållandet kan bli rakt motsatt.

Vidare bör uppmärksammas att fiskarna städse strävat efter att förbättra båtar och fångstredskap för att därigenom komma upp i bättre fångstresultat. Detta har också i stor utsträckning lyckats, men denna fångstökning har givetvis aldrig kunnat hänföras till begreppet »konjunktur». Det är helt enkelt en teknisk fråga och inget annat. Denna rationalisering har icke avstannat under kriget, och följderna av detta har blivit att det i många fall rör sig om en inkomstökning, som ytterst bottnar i en utveckling, vilken ingen skulle under normala förhållanden kalla konjunkturbetonad.

Att fiskets lönsamhet varit ringa under en följd av år före kriget har på många sätt både vittnats och erkänts, varför något ytterligare understrykande av detta förhållande här ej behöver ifrågakomma. Man får därför ej förtänka denna yrkesgrupp, som under en följd av år före kriget sett sin ekonomiska misär bli större och större, om den känner en viss bitterhet när den avkräves dryg skatt för de förbättrade inkomsterna, som man eljest tänkt använda att likvidera gammal skuld, eventuellt att planera skydd för kommande ofärdsdagar och lågkonjunktur, som man för övrigt redan börjar kunna spåra.

Att fisket är hårt och krävande behöver ej påpekas. Då fiskaren hunnit till 50- à 55-årsåldern är han som regel utsliten och bräckt av det farofyllda och därmed också nervuppslitande yrket. Helt naturligt har kriget med dess ökade faror också medfört en stegring av denna företeelse med därav följande avgång från yrket. Det är, som förut framhållits, så, att det finnes en krigskonjunktur inte bara i fråga om inkomster utan även då det gäller risk för livet. Det torde räcka med att erinra om att hittills 15 båtar med 58 fiskare gått bort genom krigsförlisning sedan detta krig började. Som bekant har det inte alltid varit fråga om olyckshändelser i vanlig mening, utan fall har även inträffat av direkt beskjutning från krigsförändes sida utan att det ens gjorts försök till räddning av folket.

Slutligen vilja vi påpeka att lotsar och sjömän haft i många fall avsevärd ökning av sina inkomster, jämfört med 1939, men att denna inkomstökning på grund av lagens formulering icke faller under begreppet krigskonjunktur. Sjömännen ha ju t. o. m. från och med innevarande års taxering befriats från skattskyldighet för viss del av krigsriskersättningen. Vi finna detta visserligen vara i sin fulla ordning, men vi anse tillika att havsfiskarnas ställning är fullt jämförbar med nyssnämnda yrkesgruppers.

På grund av vad vi sålunda anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om krigskonjunkturskatt att skattskyldig som haft sin huvudsakliga inkomst av havsfiske helt befrias från erläggande av sådan skatt.

Stockholm den 13 april 1944.

Erik Johansson,
Öckerö.

Wald. Svensson.

Ernst V. Staxäng.

Carl E. Johansson,
Torp.

J. W. Mårtensson.

C. O. Carlsson.

G. L. Andersson,
Mölnadal.

Hans Levin.

Elof Hällgren.

Sven Lundgren.

Axel Lindqvist.

Anders Pettersson,
Dahl.

Gust. Nilsson
i Göingegården.
